

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	36408 Фізична терапія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36408
Назва ОП	Фізична терапія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація (за наявності)	227.01 Фізична терапія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дичко Владислав Вікторович, Романюк Олександр Романович, Неханевич Олег Борисович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.11.2020 р. – 06.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/227-Fizichna-terapiya-ergoterapiya-Vidomosti-pro-samootsinyuvannya.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://chmnu.edu.ua/227-fizichna-terapiya-ergoterapiya-2020-2021-n-r/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеним критеріям з недоліками, що не є суттєвими. Адміністрація ЗВО та викладацький склад, що забезпечують реалізацію даної освітньої програми, усвідомлюють та мають реалістичний план вирішення наявних недоліків. Потужна матеріально-технічна база дозволяє досягти програмних результатів навчання. Університетський підхід до навчання створює умови для підготовки фахівця здатного до співпраці у мультипрофесійному середовищі сучасної реабілітації. Система заохочення, що створена в закладі, створює умови для ефективного професійного зростання викладачів. Сприятливе середовище дозволяє здобути якісну освіту особам з особливими освітніми потребами

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Потужна клінічна та матеріально-технічна база; університетський підхід до навчання, тобто залучення до викладання фахівців різних спеціальностей: фізичної терапії, медицини, фізичного виховання та спорту, гуманітарних наук, що створює умови для розвитку у здобувачів мультипрофесійного підходу до реабілітації – одного з головних принципів сучасної реабілітації; використання принципу навчання через наукові дослідження, що є гарним прикладом створення позитивної мотивації у здобувачів щодо поглиблення знань та практичних навиків з обраної спеціальності; наявність власного наукового видання саме за цієї спеціальністю є дуже потужним фактором для розвитку науки; потужна система заохочення та стимулювання викладачів; сприятливе освітнє середовище, зокрема створення належних умов для освіти осіб з особливими освітніми потребами; врахування регіонального контексту через залучення здобувачів та викладачів до реалізації обласного соціального проекту.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недостатня систематичність залучення стейкхолдерів та врахування їх пропозицій, зокрема роботодавців, здобувачів та представників студентського самоврядування, протягом процесу розробки та перегляду ОП. Деякі освітні компоненти освітньої програми не в повній мірі за змістом здатні реалізувати програмні результати навчання. Деякі загальні компетентності є тотожними компетентностям освітньої програми бакалаврського рівня вищої освіти. Не повна відповідність освітньої та професійної кваліфікації науково-педагогічного складу та дотичність викладачів дисциплінам, що викладаються за ОП. Обмеження вибору здобувачами варіативних компонентів освітньої програми. Складнощі в опануванні фаховими компетентностями для здобувачів, що вступили на освітню програму з інших спеціальностей (при перехресному вступі). Рекомендації: більш активно та систематично залучати стейкхолдерів до процесу перегляду ОП не тільки за рахунок анонімного опитування, але й за такими формами як сумісні наради, круглі столи тощо, а також впровадити систему контролю врахування реалізації пропозицій стейкхолдерів. Звернути увагу на відповідність освітніх компонентів компетентностям та програмним результатам навчання. Переглянути зміст освітньої програми у розділі загальних компетентностей з урахуванням вже опанованих здобувачами на бакалаврському рівні. Розглянути питання зменшення мінімальної кількості студентів в групі за вибором на магістерському рівні вищої освіти та збільшення кількості годин, направлених на опанування практичними навиками. Створити умови для більш якісного опанування програмними результатами навчання здобувачами, що вступають за перехресним вступом. Розглянути можливість залучення до реалізації ОП експертів галузі та викладачів за відповідним фахом.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми є чіткими, мають суспільне значення й цінність і є пов'язаними з місією та стратегією ЗВО. Своєю місією ЗВО вбачає створення середовища продуктивної взаємодії науки та освіти з метою формування національно свідомої, чесною, творчою, професійною особистості, яка працюватиме для розвитку місцевої громади та держави, що вказано в Статуті Чорноморського національного університету імені Петра Могили https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/06/Statut_Chnu_Im_Petra_Mogili.pdf (затверджено наказом МОН України 05.07.2016 р. №781) та в Стратегічному плані розвитку закладу <https://chmnu.edu.ua/wp->

content/uploads/2016/09/Strategichniy_plan_2019-2024_rr..pdf. Стратегія впроваджується шляхом залучення до реалізації програми вітчизняних професіоналів-практиків, формування потужної матеріально-технічної та клінічної бази, створення доступного освітнього середовища, практики партнерського відношення між викладацьким складом та здобувачами. Мета навчальної роботи ЗВО є підготовка конкурентоспроможних фахівців широкого спектру спеціальностей, здатних до творчої та інноваційної діяльності задля соціально-економічного розвитку місцевої громади, регіону, країни на основі кращих вітчизняних та світових практик і наукових досягнень. Проте, під час аналізу ОП експертною групою було встановлено, що мета ОП не в повній мірі відповідає магістерському рівню за НРК, зокрема щодо вирішення складних спеціалізованих задач і проблем в умовах невизначеності. При цьому інтегральна компетентність та програмні результати навчання відповідають вимогам, які визначені НРК за відповідним рівнем кваліфікації.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Створенню програми передувало проведення публічного обговорення ОП на засіданнях кафедри та методичних радах факультету. До ОП під час засідання кафедри із залученням роботодавців у травні 2020 р. за пропозиції викладачів було додано вибіркової дисципліни: «Механізми реадaptaції та відновлювальних процесів у реабілітації» та «Особливості нервово-м'язової регуляції в умовах активної рухової діяльності». На етапі формування ОП у травні 2020 р. залучались представники роботодавців: директор оздоровчо-реабілітаційного центру «Яблуко» Ковальчук І.А., директор Центру прогресивної медицини та реабілітації «ReaMed» Дроботун О.С., директор реабілітаційного центру «Vigor» Коваленко С.В. директор університетської клініки Яблонська Т. М. Участь стейкхолдерів зафіксовано рецензіями. Отримання рекомендацій від стейкхолдерів також відбувалось у формі індивідуальних співбесід, що підтверджено під час зустрічі з Яблонською Т.М. та власником оздоровчо-реабілітаційного центру «Яблуко» Гапченко С., яка надавала пропозиції щодо збільшення годин практики на ОП. Проте, інформації щодо залучення представників роботодавців до процесу розробки та перегляду програми у 2019 р., а також даних щодо системи врахування пропозицій роботодавців отримано не було. Під час інтерв'ювання здобувачів було встановлено їх залучення до процесу перегляду ОП шляхом анонімного анкетування. Даних, щодо залучення здобувачів до процесу розробки ОП у 2019 р. встановлено не було. Також було встановлено залучення голови студентської колегії до процесу затвердження ОП на Вченій раді закладу, при цьому даних щодо залучення представників студентського самоврядування на попередніх етапах розробки ОП отримано не було.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП в повній мірі ураховує тенденції розвитку спеціальності і галузевий контекст, що відповідає Наказу МОН України від 06.11.2015 №1151, вимогам НСЗУ (<https://nszu.gov.ua/likar-2020>), змінам до Довідника кваліфікаційних характеристик (Наказ МОЗ України від 13.12.2018 р. № 2331), змінам у переліку посад професіоналів у галузі охорони здоров'я (Наказ МОЗ України від 25.03.2019 р. № 668), ринку праці (зростаюча потреба у фахівцях реабілітаційного напрямку). Під час формулювання цілей ОП та ПРН було проаналізовано ОП підготовки магістрів з фізичної терапії Київського університету імені Бориса Грінченка (ураховано в розділі спеціальних компетентностей, ОК2 та переддипломної практики), ВНЗ “Український католицький університет” (ураховано в розділі спеціальних компетентностей), Національного університету фізичного виховання і спорту України (ураховано в розділі спеціальних за загальний компетентностей, вибіркового освітніх компонентів). Також аналізувалися ОП з фізичної терапії іноземних університетів, зокрема University of Alberta, Faculty of Rehabilitation Medicine (ураховано при розробці ОК2); University of Toronto, Faculty of Medicine (ураховано при розробці нормативних ОК 4); Queen’s University School of Rehabilitation Therapy (ураховано при розробці вибіркового ОК). При плануванні ОП було також враховано регіональний контекст, а саме особливості проблем лікувально-реабілітаційної сфери регіону (наявність великої кількості військовослужбовців, які брали активну участь у АТО, спортсменів, що займаються єдиноборствами, наявність санаторно-курортних осередків в регіоні), що відображено у формулюванні тем магістерських робіт, а також у змісті та тематиці практик. Також під час реалізації ОП викладачі та здобувачі були залучені до регіонального соціального проекту громадського бюджету – 2020 «Соціальна адаптація людей з розладами руху». (<https://7days-ua.com/video/u-mykolaievirealizovuietsia-proiekt-sotsialnoi-adaptatsii-liudej-z-rozladamy-rukhu-video/>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. Освітня програма складена відповідно до компетенцій та кваліфікаційних вимог до фізичного терапевта згідно Наказу Міністерства охорони здоров'я України 13.12.2018 № 2331

https://moz.gov.ua/uploads/1/9223dn_20181213_2331.pdf. Зокрема, 7 рівень НРК передбачає спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур, що враховано у ПРН 4, 15, 19; здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах – у ПРН 1, 2, 8, 10, 13, 15; здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності – у ПРН 13, 20; зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються – у ПРН 2, 4, 9, 13, 17, 20; управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів – у ПРН 3, 4, 10, 11, 12, 13, 16; відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів – у ПРН 3, 16; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії – 18.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Врахування регіонального контексту, а саме особливості проблем лікувально-реабілітаційної сфери регіону при реалізації ОП, зокрема залучення здобувачів та викладачів до регіонального соціального проекту громадського бюджету – 2020 «Соціальна адаптація людей з розладами руху».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Мета ОП не в повній мірі відповідає магістерському рівню за НРК, зокрема щодо вирішення складних спеціалізованих задач і проблем в умовах невизначеності. Недостатня систематичність залучення стейкхолдерів, зокрема роботодавців, здобувачів та представників студентського самоврядування, до процесу розробки та перегляду ОП. Недостатність дієвої системи врахування пропозицій стейкхолдерів щодо корекції ОП. Рекомендації: Привести до відповідності НРК мету ОП, зокрема в частині вирішення складних спеціалізованих задач і проблем в умовах невизначеності. Більш активно та систематично залучати стейкхолдерів до процесу перегляду ОП не тільки за рахунок анонімного опитування, але й за такими формами як сумісні наради, круглі столи тощо, а також впровадити систему контролю врахування реалізації пропозицій стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Адміністрація ЗВО та викладацький склад, що забезпечують реалізацію даної освітньої програми, усвідомлюють та мають реалістичний план вирішення наявних недоліків. Зазначені недоліки не є суттєвими, зокрема питання вирішення складних спеціалізованих задач і проблем в умовах невизначеності включено в інтегральну та спеціальні компетентності, а також у ПРН, тому були враховані під час реалізації програми. Стейкхолдери дійсно залучались до розробки та перегляду ОП, надавали пропозиції, що вплинуло на зміст ОП, проте таке залучення та врахування пропозицій не мало системності, що потребує корекції, проте, істотно не вплинуло на процес реалізації ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства (Закону України «Про вищу освіту»).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру та відповідає предметній області спеціальності. Обов'язкові ОК дозволяють досягти цілей та всіх ПРН, складаючи логічну взаємопов'язану систему. Проте, є деяка невідповідність між компетентностями та ОК, за рахунок яких вони реалізуються, напр. ОК 1 «Охорона праці в галузі та цивільний захист» реалізує СК 10 «Здатність використовувати професійну термінологію...», ОК 9 «Основи оздоровчого фітнесу» реалізує такі СК, як СК 2 «Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта», СК 3 «Здатність проводити фізичну терапію при складних та мультисистемних порушеннях», СК 7 «Здатність прогнозувати результати фізичної терапії». ОК 9 «Основи оздоровчого фітнесу». Також ОК 9 забезпечує реалізацію таких ПРН, як ПРН 1 «Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності», ПРН 3 «Демонструвати здатність проводити фізичну терапію при складних патологічних процесах». Крім того, під час перегляду ОП було встановлено, що деякі освітні компетентності магістерської ОП є тотожними компетентностям ОП бакалаврського рівня. Зокрема, ЗК 2=ЗК12 («Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях», ЗК 3 повторює ЗК 1 (Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності), ЗК6 об'єднує ЗК3,4 (Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді, ЗК 10 повторює ЗК 2 (Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Крім того, існують окремі складнощі для осіб, що вступають на програму за перехресним вступом (з інших спеціальностей), адже програмою не в повній мірі передбачено урахування особливостей підготовки таких здобувачів, які не мають базових компетентностей зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми повністю відповідає предметній області визначеної спеціальності. Зокрема, це реалізується такими освітніми, як ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, переддипломною практикою, написанням та захистом магістерської роботи за темами, що дотичні до предметної області спеціальності

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Варіативна складова ОП складає 25,5 кредитів (28,3% від загальної кількості), що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Вибіркові освітні компоненти надано на сторінці <https://chmnu.edu.ua/vibirkovidiisciplini-2/>. В ЗВО процедура вибору дисциплін варіативної складової визначена у Положенні про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором (схвалено Вченою радою ЧНУ імені Петра Могили протокол № 7 від 28.02.2018 року) https://chmnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/07/Polozhennya_pro_poryadok_ta_umovi_obrannya_studentami_distiplin_z_viborom.pdf. В ОП дисципліни за вибором представлені парами. В Положенні зазначено, що «у разі парних дисциплін студент в обов'язковому порядку вибирає одну із запропонованих дисциплін», що фактично обмежує вибір студента. Під час зустрічі з адміністрацією заклада було отримано пояснення щодо вибору такої моделі вибірковості об'єктивними можливостями закладу. Крім того, за Положенням мінімальна кількість студентів в групі за вибором складає 30 осіб. Враховуючи, що на I та II курсах навчаються 11 та 29 осіб, відповідно, то всі студенти на курсі склали 1 групу за вибором, тому для певного студента фактично вибір є обмеженим. Під час зустрічі з адміністрацією заклада було отримано пояснення щодо вибору такої моделі вибірковості об'єктивними можливостями закладу реалізувати цю складову ОП. Враховуючи, що на I та II курсах навчаються 11 та 29 осіб, відповідно, то всі студенти на курсі склали 1 групу за вибором, тому для певного студента фактично вибір є обмеженим. Під час розмови зі здобувачами було встановлено недостатню обізнаність здобувачів щодо процедури вибору варіативних освітніх компонентів. Під час розмови зі здобувачами було встановлено недостатню обізнаність здобувачів щодо процедури вибору варіативних освітніх компонентів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма передбачає практичну підготовку в обсязі 12 кредитів, з них на виробничу практику – 3 кредити, асистентську практику – 4,5 кредити та переддипломну практику – 4,5 кредити. Регламентує це «Положення про проведення практики в ЧНУ імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_provedennya_praktiki_v_CHNU-1.pdf) та відповідні робочі програми практик). ЗВО має договори про співпрацю з клінічними закладами, на базі яких відбуваються практичні заняття (Центр прогресивної медицини та реабілітації «ReaMed», Реабілітаційно-оздоровчий центр «Яблоко», фітнес центром Septm Fitness, центр природного оздоровлення «Здравниця»). Проте під час зустрічі з фокус-групою здобувачів та роботодавців було встановлено, що кількість годин для практичної діяльності була недостатньою.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Здобуття соціальних навичок передбачено обов'язковими освітніми компонентами «Організація діяльності реабілітаційних закладів», «Основи соціальної реабілітації», «Педагогіка вищої школи», «Рекреаційний спорт для інвалідів», «Психологія фізичного виховання», «Механізми реадaptaція та відновлювальних процесів у реабілітації», що сприяють набуттю таких соціальних навичок, як вміння спілкуватися, здатність в критичних умовах мобілізуватися та вирішувати складні завдання у короткий термін часу, працювати в команді, вміння вирішувати проблеми під час конфліктних ситуацій, таймменеджмент, вміння виконувати роботу в межах дедлайнів, здатність до оперативного мислення. Форми викладання дисциплін є інтерактивними та проблемно-орієнтованими. Також соціальні навички набувались при реалізації програми за рахунок залучення викладачів та здобувачів до соціальних проектів на регіональному та міському рівнях <https://7days-ua.com/video/u-mykolaievi-realizovuietsia-proiekt-sotsialnoi-adaptatsii-liudej-z-rozladamy-rukhu-video/>.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт є відсутнім

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма складається з блоків: обов'язкові компоненти (64,5 кредитів), які в свою чергу поділяються на цикл загальної підготовки (9,5 кредитів), цикл професійної підготовки (55 кредитів, з них по 4,5 кредити – на асистентську переддипломну практику, 12 кредитів – на дипломну роботу магістра та 3 кредити – на виробничу практику, та вибіркові компоненти (25,5 кредитів). Співвідношення контактних (аудиторних) годин та самостійної роботи складає у середньому по усім освітнім компонентам 1:4. Згідно з розкладом, окрім традиційних вихідних у суботу та неділю, студенти мають два дні для самостійної роботи серед тижня. Крім того, у 2-ому семестрі графіком навчального процесу передбачено тиждень самостійної роботи (16-й тиждень). З метою моніторингу реального навчального навантаження магістрантів з ними проводяться співбесіди та анкетування. Магістранти оцінюють обсяг свого навчального навантаження як задовільний.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою не здійснюється

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Для опанування соціальними навичками при реалізації програми залучення викладачів та здобувачів до соціальних проектів на регіональному та міському рівнях <https://7days-ua.com/video/u-mykolaievi-realizovuietsia-proiekt-sotsialnoi-adaptatsii-liudej-z-rozladamy-rukhu-video/>. Система моніторингу співвідношення окремих освітніх компонентів за рахунок поглибленого анонімного анкетування здобувачів освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Освітні компоненти, включені до освітньої програми, не завжди складають логічну взаємопов'язану систему. Деякі загальні компетентності є тотожними компетентностям освітньої програми бакалаврського рівня вищої освіти. Складнощі в опануванні програмними результатами навчання здобувачами, що вступили на програму за перехресним вступом. Здобувачі вищої освіти фактично обмежені у виборі навчальних дисциплін варіативної складової освітньої програми та недостатньо обізнані щодо процедури вибору дисциплін. Недостатня кількість практичних годин. Рекомендації: Звергнути увагу на відповідність освітніх компонентів компетентностям та програмним результатам навчання. Переглянути зміст освітньої програми у розділі загальних компетентностей з

урахуванням вже опанованих здобувачами на бакалаврському рівні. Розглянути питання зменшення мінімальної кількості студентів в групі за вибором на магістерському рівні вищої освіти та збільшення кількості годин, направлених на опанування практичними навиками. Впровадити систему підвищення інформованості здобувачів щодо порядку здійснення вибору варіативних дисциплін. Створити умови для більш якісного опанування програмними результатами навчання здобувачами, що вступають за перехресним вступом.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Адміністрація ЗВО та викладацький склад, що забезпечують реалізацію даної освітньої програми, усвідомлюють та мають реалістичний план вирішення наявних недоліків. Вказані недоліки не є суттєвими в зв'язку з тим, що ПРН 1 та ПРН 3, які реалізуються за ОП у ОК 9 також реалізуються у інших освітніх складових (ОК 5-7), тому можуть бути якісно засвоєними здобувачами. Тотожність деяких загальних компетентностей таким з освітньої програми бакалаврського рівня вищої освіти може розглядатись як додатковий фактор покращення засвоєння компетентностей особливо для осіб, що вступили за перехресним вступом, що повинно зменшити складнощі в опануванні програмними результатами навчання для таких здобувачів. Фактична обмеженість у виборі навчальних дисциплін варіативної складової освітньої програми є недоліком, проте, за наявності функціонуючої системи вибору в закладі та виконання вимог законодавства щодо обсягу варіативної складової не є суттєвою.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://chmnu.edu.ua/category/abituriyentu/>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання враховують особливості самої ОП тим, що умовою вступу до ЗВО є фахове вступне випробування. Проте, термінологія, що використовується в Програмі фахового вступного іспиту (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/5-kurs_programa_Fizichna-terapiya-ergoterapiya.pdf) та білеті, приклад якого наведений в відомостях СО (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/5_kurs_priklad_Fizichna-terapiya-ergoterapiya.pdf), є застарілими і не в повній мірі відповідають даній ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, що регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu.pdf), «Положенням про порядок перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_poryadok_perezarahuvannya_osvitnih_komponentiv_ta_viznachennya_aka_demichnoyi_riznitsi.pdf), «Положенням про визнання іноземних документів про освіту в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_viznannya_inozemnih_dokumentiv_pro_osvitu_v_CHNU_imeni_Petra_Mogili.pdf). Випадків академічної мобільності серед студентів даної ОП не було. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертна група встановила, що здобувачі недостатньо обізнані з питань академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткими та зрозумілими, регулюються «Положенням про порядок визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_neformalnu_osvitu.pdf). Визначення результатів навчання у неформальній освіті може здійснюватися як для дисципліни загалом, так і для окремих видів аудиторної, самостійної роботи у рамках дисципліни. Результати навчання у неформальній освіті можуть визнаватися для навчальних дисциплін рівня вищої освіти магістр у межах 10 ЄКТС. Рішення про визнання або не визнання результатів для навчальної дисципліни приймає методична рада на підставі наданих документів (сертифікат, свідоцтво, програми тощо), співбесіди зі здобувачем та/або перезараховує результати навчання, або призначає атестацію протягом 2х тижнів з моменту засідання методичної ради. На відповідній ОП практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Процедура вступу та визначення результатів навчання є чіткими та зрозумілими, інформація в повному обсязі оприлюднена на офіційному сайті ЗВО

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Застаріла термінологія фахового вступного іспиту не в повній мірі відображує зміст спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія». Недостатня проінформованість здобувачів освіти щодо процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та щодо академічної мобільності; недостатня активність здобувачів щодо отримання освіти у неформальних умовах під час академічної мобільності. Рекомендації: розглянути можливість оновлення питань фахового вступного іспиту з урахуванням сучасних поглядів на зміст спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія», активізувати діяльність щодо організації заходів підвищення інформованості здобувачів відносно отримання освіти у неформальних умовах та під час академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Адміністрація ЗВО та викладацький склад, що забезпечують реалізацію даної освітньої програми, усвідомлюють та мають реалістичний план вирішення наявних недоліків. Застарілість термінології у білеті фахового вступного випробування є недоліком, проте він відповідає компетентностям, які повинен мати фахівець із фізичної терапії, ерготерапії. Необізнаність студентів щодо процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та щодо академічної мобільності полягає у їх недостатній проінформованості у адміністрація може вирішити найближчим часом, ЗВО має чіткі та зрозумілі правила визнання цих результатів. Усі здобувачі мають можливість взяти участь у академічній мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання з даною ОП здійснюється за денною формою, тривалістю 1 рік 6 місяців. Для досягнення заявлених в ОП цілей використовуються такі методи навчання, як лекції, лабораторні та практичні заняття з пацієнтами різних

нозологій на базі ЗВО чи реабілітаційних центрів – партнерів закладу. Також студенти мають написати магістерську роботу. Під час інтерв'ювання здобувачів експертною групою було встановлено, що при реалізації освітнього процесу викладачами використовуються такі інтерактивні форми, як робота в парах та групові дискусії.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо мети, цілей, змісту, очікуваних результатів навчання та критеріїв оцінювання надається викладачами на першому занятті з кожної дисципліни або на настановчій конференції з кожної практики в усній формі, а також матеріал викладається у вигляді робочих програм на сайті університету. Це було підтверджено під час зустрічі із здобувачами. Доступ до таких матеріалів міститься на офіційному сайті університету (<https://chmnu.edu.ua/training-information-base-physical/>) і у системі дистанційного навчання Moodle3 ЧНУ імені Петра Могили (<https://moodle3.chmnu.edu.ua/>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і дослідження за даною ОП здійснюється шляхом проведення практичних занять з пацієнтами, що допомагає студентами набуті необхідних компетентностей. Під час здобуття магістерського ступеня здобувач повинен виконати і захистити кваліфікаційну магістерську роботу. Так, під час зустрічі із викладацьким складом було встановлено, що для керівництва магістерськими роботами в рамках цієї ОП залучається д.мед.н., проф. Горбань А.Є. Він, зокрема є керівником магістерської роботи "Механізми реадaptaції при гострому порушенні мозкового кровообігу" здобувача Топалова М.О. Крім того, під час інтерв'ювання здобувачів було отримано підтверджуючу інформацію щодо виконання наукової складової магістерської роботи здобувачкою Куксою Л.І. за темою "Сучасні напрями удосконалення програм фізичної терапії для жінок молодого віку із сколіозом". Зі слів здобувачів під час написання роботи вони мають можливість проводити практичні дослідження на базі ЗВО та безоплатно користуватись всім необхідним обладнанням.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення робочих програм з навчальних дисциплін регулюється «Положенням про методичну роботу кафедр ЧНУ ім. П. Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_metodichnoyi_roboti_kafedri.pdf). Проте варто зазначити, що після ознайомлення з робочими програмами дисциплін виявлено, що вони потребують оновлення через застарілість наукових досягнень та практик, що вказані у літературних джерелах.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інформація про інтернаціоналізацію прописана у Стратегії <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Petro-Mohyla-Black-Sea-National-University-IS.pdf> та розміщена на офіційному сайті <https://chmnu.edu.ua/mizhnarodnadiyalnist/>. У відомостях СО вказано, що ЧНУ імені Петра Могили має договори про академічну мобільність з іноземними університетами-партнерами, проте під час роботи експертної групи з'ясовано, що за даною ОП не було випадків академічної мобільності серед студентів. Також суттєвим мінусом є те, що студенти не беруть участь у міжнародній науковій діяльності. Проте варто зазначити, що невелика частина НПП все ж таки мають міжнародні наукові праці та науково-дослідні проекти. Так, Чернозуб А.А. має наукові праці у міжнародних виданнях (Peculiarities of correcting load parameters in power training of mixed martial arts athletes, The Influence of Professionally Oriented Physical Training Means on the Operator's Physical Ability Level), Кочина М.Л. (The Impact of Training Load on the State of the Vestibular System of Athletes specializing in Hand-to-Hand Combat. Journal of Physical Education and Sport, The influence of results in various types of climbing on the result in the Olympic Climbing Combined at the 2018 World Cup (men). Journal of Physical Education and Sport (JPES)), але за назвою та змістом ці праці не мають дотичності до спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Чернозуб А.А. закінчив наукове стажування в Університетському медичному центрі Утрехта на тему: «Brain structures and connections. Practical applications in medicine, rehabilitation, physical therapy, sports, pedagogy» Кочін О. В. проходить стажування у Вищій школі міжнародних відносин та соціальних комунікацій м. Хелм, Польща.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Своєчасне інформування здобувачів вищої освіти про мету, цілі, шлях реалізації та критеріїв оцінювання освітніх компонентів. Вдале поєднання форма та методів навчання, що сприяє набуттю студентами необхідних компетентностей для роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність живої комунікації зі студентами, щодо якості освітнього процесу, наприклад круглих столів чи зборів. Студенти даної ОП не беруть участь у міжнародних проєктах. Малий відсоток з числа НПП бере участь в інтернаціональній діяльності, а міжнародні публікації окремих викладачів не відповідають профілю спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Робочі програми навчальних дисциплін потребують оновлення, зокрема щодо літературних джерел останніх років. Рекомендації: розглянути можливість активізації міжнародної діяльності студентів та викладачів за профілем спеціальності; розширити спектр заходів щодо зворотнього зв'язку здобувачів освіти відносно якості освітнього процесу; переглянути робочі програми навчальних дисциплін щодо оновлення їх змісту з урахуванням останніх досягнень науки й практики.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Викладачі та адміністрація закладу усвідомлює шляхи покращення діяльності. Проблема слабкої комунікації зі студентами полягає в вузькому спектрі заходів для зворотнього зв'язку здобувачів освіти відносно якості освітнього процесу, комунікація здійснюється у дистанційному режимі, проте, заходи щодо розширення можливостей комунікації є додатковими. Розгляд робочих програм та їх оновлення може відбутися найближчим часом. Адміністрація закладу усвідомлює та має реалістичний план виправлення цього недоліку. Інтернаціональна діяльність викладачів і студентів є важливим фактором, проте її відсутність не є значною перешкодою для студентів під час здобуття необхідних компетентностей.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Як показав аналіз ОП, навчального плану та опитування здобувачів, ОП передбачає такі контрольні заходи, як поточний та підсумковий контроль. Види і форма проведення підсумкового контролю визначаються робочими програмами навчальних дисциплін (РПНД), доводиться до відома студентів на початку семестру в порядку, визначеному в Положенні про порядок і методiku проведення заліків та екзаменів у ЧНУ ім. Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_poryadok_i_metodiku_provedennya_zaliviv_ta_ekzameniv_u_CHNU_im._Petra_Mogili-1.pdf). Критерії оцінювання навчальних досягнень докладно описано у РПНД, які оприлюднені на офіційному сайті. У РПНД прописано кількість балів, які можна отримати за виконання певного виду роботи, питання та завдання для підсумкового контролю та критерії оцінювання. З метою забезпечення прозорості контрольних заходів, підвищення об'єктивності оцінювання навчальних досягнень та формування показників якості навчального процесу в університеті всі результати поточного та підсумкового контролю по кожному здобувачу заносяться до MOODLE.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На момент заповнення звіту стандарт вищої освіти не затверджений. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом написання та захисту магістерського проєкту.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Опитування гаранта і здобувачів ОП дозволили встановити, що правила проведення контрольних заходів є зрозумілими, об'єктивність екзаменаторів забезпечується чіткими критеріями оцінювання під час підсумкового контролю, викладеними у РПНД, доступній всім здобувачам вищої освіти, а також завдяки веденню електронних журналів у середовищі MOODLE, де викладач виставляє оцінки поточного та підсумкового контролю. У аудиторіях, де проводяться іспити, захисти курсових та дипломних робіт, облаштовано відеоспостереження. Діє норма, згідно з якою при проведенні підсумкового контролю в усній формі в аудиторії одночасно може перебувати не менше 3 студентів. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів прописані в «Положенні про порядок і методику проведення залків та екзаменів», що також визначає порядок оскарження результатів контрольних заходів і порядок повторного їх проходження. Назване Положення оприлюднене на сайті ЗВО.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО послідовно формуються та реалізуються чіткі та зрозумілі політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності. У закладі розроблено Етичний кодекс університету, Дорожню карту розбудови системи академічної доброчесності в ЧНУ (містить широкий спектр заходів щодо популяризації ідеї академічної доброчесності серед студентів, молодих вчених тощо), Положення про академічну доброчесність зі складовою «Порядок перевірки академічних текстів на плагіат». Вищезазначені документи доступні для вивчення на сайті ЧНУ. На ОП як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності використовується антиплагіатна система Unicheck. Також ЧНУ має внутрішній репозитарій кваліфікаційних робіт. Опитування викладачів і здобувачів ОП свідчать про активну популяризацію академічної доброчесності та запобігання текстових запозичень у ЧНУ, які полягають в інформуванні студентів та працівників про необхідність дотримання принципів академічної доброчесності та відповідальності; викладанні курсу з академічного письма для студентів; організації заходів з популяризації основ інформаційної культури та академічної доброчесності; організації аудіо/відеозапису захисту курсових та кваліфікаційних робіт; перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень; застосуванні методів академічної відповідальності. До основних заходів щодо попередження проявів академічної недоброчесності належать: онлайн-курс з питань системи академічної доброчесності, відповідне Положення, Етичний кодекс, постери з академічної доброчесності. Під час опитування викладачів було встановлено, що у разі порушення академічної доброчесності при виконанні магістерської роботи, здобувач вищої освіти повинен переробити матеріали магістерської роботи, змінивши тему, а в разі необхідності і керівника роботи. У період дистанційного навчання у рефератах та контрольних роботах відзначені випадки запозичення без посилання на авторів, використання списку літератури з дисертаційних робіт та ін. У відповідь на зазначені порушення студенту пропонували виконати додаткову контрольну роботу чи реферат, або поглибити дану тему за рахунок опрацювання додаткових інформаційних джерел.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На ОП реалізовані різні форми контролю знань (усне і письмове опитування, письмовий експрес-контроль, виступи студентів при обговоренні теоретичних питань). У робочих програмах навчальних дисциплін передбачається можливість самостійної перевірки здобувачем вищої освіти рівня своїх знань, для цього у програмах наводяться питання та завдання для самоконтролю. Види і форма проведення підсумкового контролю доводиться до відома студентів на початку семестру. Існує можливість оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів. Щороку проводиться анкетування здобувачів ОП шляхом анонімного опитування з подальшим аналізом та відстеженням проблем в освітньому процесі. ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП. Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності використовується антиплагіатна система Unicheck.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Немає.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Повна відповідність, взірцевий характер, недоліки відсутні. Чіткі та зрозумілі контрольні заходи у ЗВО, напрацьовані процедури оцінювання здобувачів на ОП та політика дотримання академічної доброчесності, що реалізуються у ЧНУ, заслуговують на високу оцінку. Зокрема, можна особливо відзначити форму роз'яснення загальноорганізаційних питань щодо процесу навчання у вигляді Порадника Першокурснику (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/113_zapitan_pershokursnika.pdf), а також запровадження перевірки магістерських робіт на плагіат у кілька етапів, останнім з яких є платний ресурс Unicheck.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладачі, що задіяні у реалізації освітньої програми, не завжди мають академічну та/або професійну кваліфікацію відповідну до дисциплін, що викладають. Це встановлено під час перегляду особистих справ (базової, освіти, тем та шифрів захищених дисертацій, отриманих наукових звань), переліку виданої науково-методичної літератури, проходження курсів підвищення кваліфікації та стажування та співбесіди. Так, гарант програми Кочина М.Л. є спеціалістом за спеціальністю біофізика, є д.біол.н. зі спеціальності 14.03.26 – біологічна і медична кібернетика та інформатика, наукове звання – проф. кафедри радіоелектронних пристроїв, що не є спорідненим до спеціальності «Фізична терапія». Проте, вона має 7 пунктів відповідності ліцензійним вимогам та за умови відсутності Стандарту це не може рахуватись, як критичне зауваженням. Також один з членів групи забезпечення – Данільченко С.І. є за спеціальністю лікарем-стоматологом, к.мед.н. зі спеціальності 14.03.01 – нормальна анатомія, має наукове звання доцента кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії, що не є спорідненими до фізичної терапії, має лише 4 п. ліцензійних вимог. Викладач Стародубцев С.Г. – к.мед.н. зі спеціальності 14.01.11 – кардіологія, доц. кафедри загальної практики – сімейної медицини – не є спорідненими до фізичної терапії, має всього 4 пункти ліцензійних вимог. Також експертною групою не знайдено фактів його дотичності до дисциплін, які він викладає «Основи науково-практичного процесу оптимізації системи з фізичної терапії та ерготерапії», «Фізична реабілітація при порушеннях функціонального стану організму людини». Викладач Крайник Т.М. – має лише один пункт ліцензійних вимог, досвід викладацької діяльності менше 2 років, кількість друкованих праць – 3, з них за спеціальністю – 2. Частина викладачів поєднують викладання з практичною діяльністю за фахом. Під час бесід зі здобувачами та випускниками неодноразово вказувалось на високий практичний рівень підготовки викладацького складу кафедри.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та доступною, регламентується Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/Polozhennya0001.pdf>). На офіційному сайті ЗВО є об'ява щодо вакантних конкурсних посад у встановлений законом термін. При проходженні комісії обговорюється рейтинг НПП за результатами опитування студентів щодо якості їх викладання. Порядок конкурсного відбору виконується, що було підтверджено під час бесід з гарантом програми, викладацьким складом, заступником начальника відділу кадрів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

При реалізації освітньої програми залучено роботодавців з можливістю використання матеріально-технічних засобів їх навчально-реабілітаційних баз для виконання практичних занять та спільного виконання науково-дослідних магістерських робіт: Гапченко С. (директор оздоровчо-реабілітаційного центру «Яблоко», директор центру прогресивної медицини та реабілітації «ReaMed» Дроботун О.С. До процесу розробки та реалізації залучалась директор університетської клініки Яблонська Т. М. (викладає дисципліну «Реабілітаційні технології в умовах активної рухової діяльності», є членом групи забезпечення цієї ОП).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В рамках реалізації ОП до навчання залучались представники роботодавців, професіонали-практики (Мустафаєв А., фізичний терапевт ОРЦ «Яблоко», за сумісництвом викладач кафедри викладає дисципліну «Реабілітаційні технології в умовах активної рухової діяльності»; Яцюк А., фізичний терапевт ОРЦ «Яблоко», за сумісництвом викладач кафедри, викладає дисципліну «Основи оздоровчого фітнесу», представник роботодавців Іваненко І. (центр природного оздоровлення «Здравниця») залучений до керівництва виробничою практикою на клінічній базі. Також в якості наукового керівника магістерської роботи залучався д.мед.н. Горбань А.Є. Експерти галузі залучені не були.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищення кваліфікації викладачів відбувається згідно Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_pidvishhennya_kvalifikatsiyi.pdf). Для підвищення професійної майстерності у ЗВО створено навчально-науковий інститут післядипломної освіти, де мають змогу безкоштовно підвищувати свою майстерність викладачі закладу згідно плану (<https://chmnu.edu.ua/category/fakulteti/institut-pislyadiplomnoyi-osviti/>). Заклад забезпечує фінансування стажувань викладачів за межами закладу. Так, такою послугою скористалась у 2019 викладач Чорна В. (проходження педагогічного стажування у Польщі), у 2017 р. доцент кафедри Яблонська Т. (стажування в Польщі з фізичної терапії). Кожен викладач щорічно відвідував профільні конференції, семінари та ін., що проходили в ЗВО та за його межами. Моніторинг своєчасності проходження курсів підвищення кваліфікації виконує завідувач кафедри. Також є матеріальне заохочення для викладання (напр., за викладання англійською мовою, за отримання найвищого рейтингу серед кафедр закладу, що включає наукову, педагогічну, методичну складові).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система сприяння розвитку НПП як науковця в тому числі включає: компенсацію витрат на публікацію статей, що індексуються в наукометричних базах, до 200 євро за статтю; компенсація при захисті дисертацій; фінансування відряджень на участь в конференціях, семінарах, конкурсах, олімпіадах, галузевих радах тощо; друк за кошт університету авторефератів і монографій при захистах дисертацій (Шерстюк Л.В.); преміювання (5%) при укладанні договорів на гострозрахункові теми. Преміювання викладачів, які набрали найбільший рейтинг. Також врахування рейтингу викладачів при направленні за кошти закладу на конференції та стажування. Рівень викладацької майстерності береться до уваги конкурсною та кадровою комісією ЧНУ при прийнятті рішення щодо продовження трудових відносин/зайняття вакантної посади НПП, в тому числі на основі результатів опитування студентів. Проте, документу, що регламентує рейтингову систему викладачів, в ЗВО немає.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Прозора система конкурсного добору викладачів, залучення до реалізації освітнього процесу професіоналів-практиків та роботодавців, потужна система стимулювання професійного розвитку викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відповідність освітньої та професійної кваліфікації науково-педагогічного складу та дотичність викладачів дисциплінам, що викладаються за ОП, зокрема щодо шифру наукової спеціальності викладачів, відповідності деяких викладачів ліцензійним вимогам, дотичності публікацій дисциплінам, що викладаються; не залучення до реалізації ОП експертів галузі, відсутність унормованої системи рейтингового оцінювання викладацької діяльності. Рекомендації: Активізувати діяльність щодо виховання та заохочення випускників власних магістерських програм з фізичної терапії до викладання у ЗВО; розглянути можливість залучення до реалізації ОП експертів галузі та викладачів за відповідним фахом, розглянути можливість розробки та впровадження системи рейтингового оцінювання викладацької діяльності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Адміністрація ЗВО та викладацький склад, що забезпечують реалізацію даної освітньої програми, усвідомлюють та мають реалістичний план вирішення наявних недоліків. Дотичність деяких викладачів щодо шифру наукової спеціальності в більшості випадків перекривається виконанням 7 пунктів ліцензійних вимог. Тому дане зауваження не може розглядатись як суттєве. Адміністрація усвідомлює необхідність змін в цьому напрямі, заохочує випускників магістерської програми з фізичної реабілітації попередніх років для викладання на ОП в закладі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг загального та спеціального фонду в 2020 р. складає 150,3 млн.грн. Щорічно на оновлення обладнання та лабораторної бази витрачається 15-20 млн.грн. Фінансові ресурси забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Студенти навчаються в оснащених комп'ютерною технікою та мультимедійним проектором аудиторіях та спеціалізованих кабінетах, практичні заняття проводяться у спеціалізованих реабілітаційних залах університетської поліклініки. Для здобуття практичних навичок студенти мають змогу користуватись багатофункціональними пристроями (<https://chmnu.edu.ua/zagalna-informatsiya/>) і їх кількість є достатньою для забезпечення програмних результатів навчання. Доказовою базою цих тверджень є презентаційний ролик на YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=3jvPLDsY-tc&feature=emb_logo&ab_channel=PetroMohylaTV), також це було з'ясовано шляхом аналізу відомостей СО та опитування у ході зустрічей.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Інформаційне забезпечення навчального процесу та наукових досліджень в університеті виконує Наукова бібліотека ЧНУ, фонд 178213 примірника, що введені в електронний каталог; запропоновані тестові доступи до повнотекстових баз даних наукової інформації та співпраця з найвідомішими в світі МНБД (Web of Science). В ході бесіди з керівником бібліотеки було встановлено, що забезпечення фондів бібліотеки є достатнім для реалізації ОП, усі фонди є безоплатними. Також безоплатним є доступ до відповідного обладнання та інфраструктури закладу.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Виходячи з предоставлених у ході обговорення на зустрічах фактів, експертна група може стверджувати, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я студентів, для задоволення їх потреб та інтересів вжиті такі заходи: розробка та проведення анонімного анкетування, спрямованого на вивчення актуальних потреб та інтересів здобувачів вищої освіти (щороку); організація гуртків, спортивних секцій, культурно-масових заходів, майстер-класів, форумів, конференцій, семінарів, тренінгів, груп підтримки, клубів з залученням як фахівців університету, так і успішних випускників; організація роботи дорадників академічної групи з метою супроводу студентів, профілактики дезадаптації та девіантної поведінки; організація роботи Центру соціально-психологічної підтримки, для захисту психічного здоров'я та розвитку особистісно-професійних інтересів та компетенцій (430 звертань протягом року); профорієнтація та інформування осіб з інвалідністю щодо можливостей здобувати вищу освіту за рахунок Фонду соціального захисту інвалідів; забезпечення навчання іноземною мовою, функціонування Міжнародного відділу для супроводу студентів, психологічний супровід процесу соціальної адаптації та інтеграції в студентське середовище, тощо. Приміщення університету відповідають нормам безпеки в фізичному плані; систематично проводяться інструктаж та навчання з техніки безпеки всіх членів академічної спільноти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Задля виявлення задоволеності студентів основними механізмами освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки було проведено аналіз анонімного анкетування, за яким встановлено, що 42,4% магістрів поставили високу оцінку за інформування про навчальні, наукові, позанавчальні заходи; 48,1% високо оцінили оснащеність і укомплектованість бібліотеки. Роботою студентського самоврядування задоволені 48,1%. Також здобувачі високо оцінили організацію відпочинку, рівень проведення студентських заходів (50% поставили оцінку «відмінно» та «добре»). Докази цих тверджень також були отримані під час зустрічі зі здобувачами освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЧНУ створено умови для комфортного навчання людей з інвалідністю (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/Inklyuzivna-osvita-ta-suprovidmalomobilnih-grup-naselennya-2.pdf>) відповідно до будівельних норм, стандартів та правил: 4 навчальних корпуси та 3 гуртожитки обладнані пандусами, є спеціальні аудиторії, кімнати особистої гігієни, безперешкодний доступ до комп'ютерних класів, бібліотеки, їдальні, спортивного залу, адміністративних приміщень (ректорату, навчально-методичного та міжнародного відділів, бухгалтерії) тощо. Відповідний звіт БТІ оприлюднено на сайті ЗВО. Доказовою базою цих тверджень є фотографії з поясненнями гаранта ОП щодо кожного приміщення, які оприлюднені на сайті ЗВО (<https://chmnu.edu.ua/fotogalereya-navchalnogo-protsesu-ta-baz-praktik/>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури врегулювання конфліктних ситуацій, в залежності від аспекту конфлікту, регламентуються такими документами: роботодавці/працівники: Статут університету, Трудовий колективний договір, контракт; студенти/викладачі: Положення про порядок і методику проведення заліків і екзаменів; Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії; Положення про академічну доброчесність; міжособистісні конфлікти: Положення про порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації; Положення про Центр соціально-психологічної підтримки професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню. У разі конфліктної ситуації, пов'язаної з корупцією, студенти можуть звертатися до Уповноваженого з питань антикорупційної діяльності університету на захищену електронну поштову скриньку: kogurcynnet@chmnu.edu.ua. Антикорупційна політика на 2020-2022 р.та заходи до неї розміщені на сайті в розділі «Контакти»/ «Запобігання корупції». Всі положення оприлюднені на сайті ЗВО, мають чіткі та доступні формулювання. Задля виявлення випадків зловживань проводиться анонімне анкетування. В ході аналізу відомостей та участі у робочих зустрічах стає зрозуміло, що студенти знають свої права, і у разі виникнення будь-якої неоднозначної ситуації знають процедуру її вирішення.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Потужна матеріально-технічна база закладу та клінічних баз. Сприятливе освітнє середовище, зокрема щодо організації умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Достатня нормативна база. Проведення регулярного анонімного опитування щодо виявлення рівня задоволеності здобувачів освітнім середовищем, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою у закладі. Чітко визначена процедура врегулювання конфліктних ситуацій. В закладі функціонує Центр соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню. Для анонімних звернень є скринька довіри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Немає.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Повна відповідність, взірцевий характер, недоліки відсутні. Інфраструктура університету, бібліотечний фонд, обладнання і матеріальна база в цілому динамічно розвиваються і на даний момент повністю забезпечують потреби ОП. Освітнє середовище ЧНУ є сприятливим для здобувачів ОП. На особливу увагу заслуговує той факт, що практичні заняття проводяться у спеціалізованих реабілітаційних залах університетської поліклініки, для здобуття практичних навичок студенти мають змогу користуватись сучасними багатофункціональними пристроями: тренажером «КросФіт-Профі», дошкою «профілактор Євмінова». Важливим аспектом практичної підготовки студентів є використання інноваційних методів реабілітації, таких як система «Павук», що дозволяє виконувати глибоку нервово-м'язову стимуляцію. Під час навчального процесу практичні навички студентів у діагностиці функціонального стану пацієнтів вдосконалюються шляхом використання багатофункціональних приладів «МПФІ-ритмограф 1» та «ПФІ-2 хронорефлексометр» (<https://chmnu.edu.ua/zagalna-informatsiya/>).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Регуляція основних обов'язкових процедур в ході розроблення, затвердження, внесення змін до ОП визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu.pdf). Також розроблені рекомендації щодо порядку створення та перегляду освітньої програми (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Rekomendatsiyi-shhodo-poryadku-stvorenniya-ta-pereglyadu-OP.pdf>). Останнє оновлення освітньої програми здійснювалося у серпні 2020 р. Варто зазначити, що характер залучення здобувачів, представників органів студентського самоврядування та роботодавців не носив системний характер.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Основним механізмом участі здобувачів вищої освіти у процесі періодичного перегляду освітньої програми та інших процедурах забезпечення її якості, як партнери є внутрішнє анкетування щодо якості освітнього процесу (<https://drive.google.com/drive/folders/1RwsVhSia2NgDIyo4LlweiyrnTm6XOayw?usp=sharing>), що є важливим процесом для збору інформації про ОП, проте, комунікація зі студентами не здійснювалася шляхом живого спілкування під час круглих столів чи зборів студентського колективу. Також студенти мають можливість переглянути ОП на офіційному сайті університету (<https://chmnu.edu.ua/training-information-base-physical/>) та внести свої пропозиції щодо змін ОП. Органи студентського самоврядування беруть участь у створенні та оновленні ОП лише на кінцевих етапах затвердження – на Вченій Раді університету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Після інтерв'ю експертної групи з роботодавцями можна зробити висновок, що більшість роботодавців не є повноцінними учасниками періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості як партнери, а швидше їх участь має не системний порадницький характер. Систематичне залучення встановлено лише директора університетської клініки Яблонської Т.М., яка входить до групи забезпечення даної освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускники за даною освітньою програмою відсутні. Не дивлячись на те, що у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили на базі навчально-наукового інституту післядипломної освіти створено Центр соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню (<https://chmnu.edu.ua/tsentr-sotsialno-psihologichnoyi-pidtrimki-profesijnogo-rozvitku-ta-spriyannya-pratsevlashtuvannyu/>) у ЗВО не знайдено доказів існування чіткого механізму збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. В більшості випадків заклад використовує особисті контакти викладачів з окремими випускниками та здобувачами щодо їх кар'єрного шляху. Так, зі слів гаранта ОП викладачами кафедри зібрано інформацію, що 29,6 % (8) студентів даної ОП працюють за спеціальністю в оздоровчо-реабілітаційних центрах.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості вищої освіти у ЗВО прописана в Положенні про організацію освітнього процесу в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu.pdf). Також вона здійснюється шляхом врахування думки студентів через анонімне анкетування у ЗВО та внутрішнього анкетування по конкретній ОП, під час якого здобувачі можуть висловлювати свої зауваження та вносити зміни до освітнього процесу.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація первинна. Проте, під час розробки даної ОП були враховані зауваження останньої акредитації спеціальності 8.01020302 «Фізична реабілітація» та впровадженні ряд дієвих змін. Так, було збільшено кількість практичних годин, введено ряд дисциплін, що в більшій мірі відповідають профілю спеціальності «Фізична терапія». Це було підтверджено під час зустрічі з випускниками попередньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє розвитку внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті. Доказом цього є розуміння НПП та адміністрації ЗВО недоліків, які є у цій ОП та прагнення їх вирішити. У ЗВО створені необхідні умови для здобуття студентами належних компетентностей. Культура якості освіти в університеті забезпечується через розвиток академічної доброчесності, вільний доступ до ОП, навчально-методичного забезпечення дисциплін. Договори про співпрацю з реабілітаційними центрами партнерами сприяє здобуттю практичних навичок здобувачами вищої освіти. Адміністрація залучає здобувачів та роботодавців до роботи над ОП, хоча вона і не має системного характеру.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Висока культура академічної спільноти, що забезпечує достатню якість вищої освіти. Врахування зауважень попередньої акредитації. Створення у закладі вищої освіти середовища, яке сприяє здобуттю студентами необхідних професійних компетентностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Не систематичне залучення до процедури розроблення, періодичного перегляду робочих програм роботодавців, представників студентського самоврядування та здобувачів освіти. Не систематичне збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників та здобувачів. Рекомендації: залучати роботодавців, представників студентського самоврядування та здобувачів до перегляду освітньої програми та документально засвідчувати їхню участь. Впровадження системи моніторингу кар'єрного шляху випускників.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Адміністрація ЗВО та викладацький склад, що забезпечують реалізацію даної

освітньої програми, усвідомлюють та мають реалістичний план вирішення наявних недоліків. ЗВО розуміє недолік несистемності залучення до процедури розроблення, періодичного перегляду робочих програм та має намір та реалістичні плани виправити це найближчим часом. Не системне збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників та студентів не перешкоджає здійснювати освітню діяльність за даною ОП на достатньому рівні.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Як свідчить аналіз даних опитування співробітників та здобувачів, права та обов'язки учасників освітнього процесу чітко регулюються чинним законодавством та внутрішніми нормативними документами, такими як Статут ЧНУ (розділ 6 містить права та обов'язки НПП та здобувачів вищої освіти), Колективний договір на 2016-2020 роки із змінами і доповненнями (соціально-економічні гарантії працівників), Положення про організацію освітнього процесу (організація робочого часу та інші права та обов'язки НПП та здобувачів вищої освіти), Правила внутрішнього розпорядку (робочий час всіх працівників), контракти з науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти; посадові інструкції (відповідні особи ознайомлюються із змістом до моменту укладання трудових відносин/зарахування на навчання), Положення про окремі структурні підрозділи. Вищезазначені документи оприлюднені на сайті ЗВО, послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті університету за півроку до затвердження ОП було оприлюднено проект освітньої програми, про що свідчать результати опитування гаранта ОП і стейкхолдерів (<https://chmnu.edu.ua/proyekti-osvitnih-program/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Офіційний сайт ЧНУ у відкритому доступі містить вичерпну інформацію про нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, проект ОП та затверджену освітню програму (<https://chmnu.edu.ua/osvitni-programi/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Достатня прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в університеті і на освітній програмі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Немає

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Повна відповідність, взірцевий характер, недоліки відсутні

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Неханевич Олег Борисович

Члени експертної групи

Дичко Владислав Вікторович

Романюк Олександр Романович